

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobce: **Osazee O.**, narozený dne xxx
státní příslušník Nigerijské federativní republiky
bytem xxx

zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 2. 2019, č. j. MV-7469-4/SO-2019

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 11. 2. 2019, č. j. MV-7469-4/SO-2019 se ruší a věc se žalované vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 13 200 Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Matěje Šedivého, advokáta, ve lhůtě 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 11. 2. 2019, č. j. MV-7469-4/SO-2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo vnitra“) ze dne 3. 9. 2018, č. j. OAM-1956-24/ZR-2017 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci podle § 871 odst. 1

písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušeno povolení k trvalému pobytu, neboť byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců mu byl udělen výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci prvostupňového rozhodnutí.

2. Rozhodnutí podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců ze dne 3. 9. 2018 bylo vydáno v návaznosti na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 26. 2. 2015, sp. zn. 51 T 101/2014, kterým byl žalobce uznán vinným za zvlášť závažný zločin účasti na organizované zločinecké skupině dle § 361 odst. 1 alinea 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), a za přečin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky dle § 341 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku, spáchané ve spolupachatelství, za což mu byl uložen úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 2 let. Výše uvedený rozsudek současně zrušil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 21. 5. 2013, sp. zn. 51 T 66/2012, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. 6 To 345/2013, kterým byl žalobce odsouzen jako uprchlý k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 2 let se současným uložením trestu vyhoštění na dobu 5 let.

Podání účastníků řízení Žaloba a její doplnění

3. V žalobě a jejím doplnění žalobce uplatnil následující námitky.

Nedostatečně zjištěný skutkový stav

4. Žalobce předně namítal nesprávný postup správního orgánu a nedostatečné zjištění skutkového stavu věci. K tomu uvedl, že žalovaná porušila svou povinnost rozhodnout věc podle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí. Neprovedla žalobcem navrhovaný výslech matky jeho dětí Miroslavy K., ani nezajistila jiné důkazy k prokázání přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Odkázal na judikaturu správních soudů, podle níž odvolací správní orgán není vázán skutkovým stavem zjištěným správním orgánem prvního stupně, nýbrž musí vycházet ze stavu v době vydání odvolacího rozhodnutí. Žalovaná nezohlednila upevněný vztah žalobce a jeho dětí, ani vážný zdravotní stav jeho matky. Oporu ve spisu nemá závěr žalované o významné rodinné vazbě žalobce v zemi původu. Při výslechu neuvedl, že má společnou domácnost se svou nigerijskou dcerou a její matkou, ale toliko to, že s nimi trávil čas.

Nepřezkoumatelnost

5. Žalobce dále namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Uvedl, že neobsahuje náležité odůvodnění. Ač žalovaná v prvostupňovém rozhodnutí, v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření argumentuje minulostí žalobce, nedostatečně se zabývá jeho soukromým a rodinným životem v době vydání prvostupňového a napadeného rozhodnutí. Žalobce přitom prokázal, že se polepšil, a že vede řádný život. Má stále zaměstnání a platí výživné na své syny. Se syny se pravidelně stýká a má k nim silný vztah. Jím spáchaný trestný čin týkající se získávání neoprávněného pobytu Nigerijským a dalším státním příslušníkům přitom patří k méně závažné trestné činnosti.
6. Žalobce dále spatřoval nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v neprovedení výslechu jeho matky Grace O., s níž žije ve společné domácnosti, a v neprovedení výslechu matky jeho synů, Miroslavy K.. Ač žalovaná uvedla, že považuje vztah mezi ním a jeho syny za pravý, hloubku tohoto vztahu nezjistila.

Přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života

7. Žalobce dále namítl nesprávné posouzení přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Zdůraznil, že by došlo k nenávratnému narušení vazeb s jeho nezletilými syny a dále

k zásahu do života jeho matky. Byl by nucen odcestovat, nemohl by se se svými syny a matkou vidat a bylo by ohroženo plnění jeho vyživovací povinnosti. Přechin napomáhání k neoprávněnému pobytu přitom patří k méně závažné trestné činnosti. Účast na organizované zločinecké skupině je třeba posuzovat právě ve vztahu k tomuto trestnému činu, jehož páčání bylo dle trestního soudu cílem žalobce. Nižší závažnost trestné činnosti zohlednil i trestní soud, který se rozhodl uložit nejnižší možnou sazbu dvou let.

8. Ztráta pobytového oprávnění je dle žalobce též zásahem do života jeho nezletilých synů v rozporu s čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.
9. K žalobě doložil pracovní smlouvu na pozici řidiče silničních motorových vozidel uzavřenou dne 28. 11. 2018 se společností ICOM transport a. s. Pracovní poměr byl sjednán na dobu neurčitou.
10. Žalobce dále soudu zaslal Společný návrh na změnu úpravy styku s nezletilými dětmi ze dne 22. 2. 2020 a navazující rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 16. 6. 2020, č. j. 22 P 24/2017 – 152, jímž byla schválena dohoda rodičů, zahrnující mimo jiné rozšíření styku žalobce s dětmi na každý sudý kalendářní týden od pátku 18:00 hod. do neděle 18:00 hod.

Vyjádření žalované

11. Žalovaná k nedostatečnosti podkladů pro vydání rozhodnutí ve věci přiměřenosti dopadu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce, poukázala na přiměřené důkazní břemeno žalobce, a to s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2016, sp. zn. 2 Azs 271/2015.
12. K žalobcem navrhovanému výsledku matky dětí žalobce uvedla, že jej nebylo třeba, neboť z prvostupňového rozhodnutí bylo zřejmé, že Ministerstvo vnitra považovalo vztahy mezi žalobcem a jeho nezletilými syny za skutečné, tedy nikoliv za fiktivní či pouze formální rodinné svazky. Žalovaná tak považovala rodinné vazby žalobce k jeho dětem za důvod, pro který bude mít rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dopad do rodinného a soukromého života žalobce, avšak nikoliv dopad nepřiměřený.
13. Žalovaná nesouhlasila s tvrzením žalobce, že při výsledku nerozuměl právnímu pojmu „společná domácnost“ k dotazu jeho právního zástupce, zda bydlel s matkou své nigerijské dcery ve společné domácnosti. Podle žalované se jedná o účelové tvrzení, neboť pokud by žalobce nerozuměl při výsledku tomu, na co se ho jeho vlastní zmocněný zástupce ptá, dal by to najevo, což však neučinil. Položená otázka dle žalované umožňovala žalobci, aby uvedl odpověď, zda se spojil svůj život a život matky dítěte ve společný život v zemi původu, či nikoliv. Z výpovědi žalobce bylo zřejmé, že se vyjádřil kladně k existenci společného života mezi ním a matkou jeho dcery. Žalobce dle své výpovědi nebydlel s paní Miroslavou K. a jejich nezletilými syny od roku 2009 a jeho nigerijská dcera se narodila dne 28. 4. 2010. Skutečnost, že žalobce při výsledku na dotaz Ministerstva vnitra, zda má v zemi původu příbuzné, označil za svou příbuznou matku své dcery, a mluvil o týdenních telefonických rozhovorech s ní a o finanční podpoře své dcery a tedy zjevně i její matky, rovněž nezavdávala pochybnosti o tom, že mezi žalobcem a matkou jeho dcery v Nigerii je z minulosti vyvinutý blízký vztah.
14. K zásahu do soukromého a rodinného života žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 9 Azs 94/2018-34, podle něž již samotný výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody je nutné brát za mnohem intenzivnější narušení rodinného a soukromého života, než zrušení trvalého pobytu. Žalovaná doplnila, že se žalobce se svými dětmi, z důvodu jeho rozhodnutí pobývat v jiných státech Evropy a v zemi jeho původu a z důvodu následků jeho závažné trestné činnosti, neviděl v době od začátku roku 2011 do září roku 2017, což je intenzivnější narušení rodinného života žalobce na území než zrušení povolení k trvalému pobytu. Žalobce byl současně v minulosti schopen si zajistit studium a zaměstnání ve Spolkové republice Německo, přičemž k narušení jeho dlouhodobého tamního rodinného a soukromého života došlo na základě evropského zatýkacího rozkazu a předání do České republiky, tedy žalobce

byl ze svého života ve Spolkové republice Německo odtržen nedobrovolně. Žalobce se přitom v této době se svými syny nevidal, ačkoliv pobýval pouze v sousední zemi. O úpravu styku se svými syny požádal až návrhem doručeným soudem dne 12. 3. 2017.

Replika žalobce

15. V replice k vyjádření žalované žalobce uvedl, že je pravdou, že po dlouhou dobu měl se svými syny vztah pouze na dálku, avšak za dobu uplynulou od propuštění z věznice jeho vztah s nimi zesílil. Správní orgány argumentují minulostí žalobce, avšak rozhodující by měl být stav v době vydání napadených rozhodnutí. Tím se však oba správní orgány zabývaly nedostatečně. Odůvodnění rozhodnutí tak považuje za nepřezkoumatelné.
16. Dále uvedl, že žalovaná nedostatečně posuzovala hloubku jeho vztahu ke dvěma synům, a že pochybila, pokud výslech jejich matky označila za nadbytečný. Žalobce proto žádá o provedení tohoto výslechu.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

17. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž ho přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

Zjištění ze správního spisu

18. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti.
19. Dne 26. 2. 2015 byl žalobce rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10, sp. zn. 51 T 101/2014, uznán vinným za zvlášť závažný zločin účasti na organizované zločinecké skupině dle § 361 odst. 1 alinea 2 trestního zákoníku, a za přečin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky dle § 341 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku, spáchané ve spolupachatelství. Organizovaná zločinecká skupina směřující k získávání neoprávněného pobytu pro (zejména) nigerijské státní příslušníky působila v přesně nezjištěné době, nejméně však od 30. 5. 2007 do 24. 6. 2011. Žalobce se na její činnosti podílel tím, že nejméně v době 3. 4. 2009 až 20. 12. 2010 zajišťoval dohled nad vykonáním jednotlivých dílčích úkonů k zajištění nelegálního pobytu, účastnil se jednání o udělení pobytu, zajišťoval odvoz českého ženicha či nevěsty na letiště a předával jim část odměny. Tímto způsobem v uvedené době napomáhal třem občankám Nigérie k získání neoprávněného pobytu na území ČR, jež jim měl být udělen na základě účelového sňatku s českým ženichem. Žalobce byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let.
20. Z opisů z evidence rejstříku trestů ze dne 30. 6. 2017 a ze dne 11. 4. 2018 vyplývá, že trest byl vykonán dne 17. 10. 2016.
21. Dne 5. 7. 2017 zahájilo Ministerstvo vnitra správní řízení o zrušení trvalého pobytu.
22. Rozsudkem ze dne 31. 10. 2017, č. j. 22 P 24/2017-122, bylo rozhodnuto ve věci péče o dva nezletilé syny žalobce, o výkonu rodičovské odpovědnosti a o výživném.
23. Dne 3. 9. 2018 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, které žalobce napadl odvoláním. V tom uvedl, že si našel zaměstnání a pravidelně se stýká se svými dětmi. Poukázal na to, že odvolací orgán musí rozhodovat podle aktuálního skutkového a právního stavu. Doložil výplatní pásky od společnosti XXX, spol. s r.o., výpisy z bankovního účtu a navrhl výslechy svědků. V doplnění odvolání uvedl, že pečuje o matku, s níž sdílí společnou domácnost, a připojil lékařské zprávy matky. Dále uvedl, že závažnost trestné činnosti nelze hodnotit toliko podle naplněné skutkové podstaty a uděleného trestu.
24. Odvolání žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla.

Jednání

25. Dne 23. 9. 2022 se konalo ústní jednání. Žalobce odkázal v plném rozsahu na žalobu, navrhl napadené rozhodnutí zrušit a požádal o náhradu nákladů řízení. Dále uvedl, že provedení důkazů uvedených v žalobě již nenavrhuje. Žalovaná se k jednání nedostavila, ač byla řádně předvolána.

Posouzení věci soudem

26. Podle § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců platí, že ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení byl pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.
27. Podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců z moci úřední uděluje ministerstvo výjezdní příkaz po zrušení nebo uplynutí platnosti dlouhodobého víza, po zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, pokud uplynula platnost víza, po zrušení nebo zániku platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, po zrušení přechodného pobytu občana Evropské unie, po ukončení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie nebo po ukončení poskytování ochrany na území podle zvláštního právního předpisu.
28. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobce byl na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 26. 2. 2015, sp. zn. 51 T 101/2014, odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu z důvodu předchozího odsouzení ve smyslu § 871 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců pak nemá povahu správního trestání. Rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu je nesankční povahy; je správním rozhodnutím, které obsahově vyjadřuje zájem státu na tom, aby se jím dotčený cizinec na území státu nezdržoval - není sankcí, ale individuálně preventivním správním opatřením, které primárně nesleduje represivní účel, nejedná se tedy o dvojí odsouzení za totéž jednání (srov. odst. 30 nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>).
29. Mezi stranami rovněž není sporu o tom, že při zrušení trvalého pobytu žalobce byly správní orgány povinny posoudit přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu žalobce podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
30. Rámec posouzení podmínek pro zrušení k trvalému pobytu pro předchozí trestní odsouzení občana Evropské unie či jeho rodinného příslušníka vymezil Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu sp. zn. I. ÚS 945/20. Zdůraznil, že oprávnění pro členské státy učinit opatření dle čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „Směrnice“) u rušení trvalého pobytu příslušníka Evropské unie či jeho rodinného příslušníka naráží na právo volného pobytu a pohybu občanů Evropské unie dle článku 21 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.
31. Podle čl. 27 odst. 2 Směrnice přitom platí, že *„Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotčené osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotčeného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotčenou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.“*
32. Ústavní soud poté shledal, že při uplatňování článku 27 odst. 2 Směrnice a zkoumání existence skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti nelze vycházet pouze ze skutečnosti, že jednotlivce byl v minulosti odsouzen pro spáchaný trestný čin, ale je dále třeba vzít v úvahu další aspekty, a to zejména zákonem stanovený a uložený trest, míru zapojení do trestné činnosti, rozsah škody a tendenci jednotlivce k opakování trestné činnosti. Vyslovil poté obecný závěr, že neposoudily-li správní soudy při přezkumu

rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti v souladu s požadavky práva EU, nýbrž automaticky vycházely pouze z předchozího odsouzení za trestný čin, postupovaly v rozporu s čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 10a a čl. 4 Ústavy České republiky, a porušily tím právo stěžovatele na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. K obdobným závěrům dospěla judikatura Nejvyššího správního soudu již dříve, byť ve vztahu ke správnímu vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců (rozsudek ze dne 26. 7. 2011, č. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS) nebo ve vztahu k zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců (rozsudek ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 - 40).

33. Nosné myšlenky tohoto nálezu Ústavního soudu správní soudy převzaly do své rozhodovací činnosti a optikou jeho závěrů v obdobných případech pravidelně hodnotí, zda správní orgán I. stupně a žalovaná řádně posoudili naplnění důvodů pro zrušení trvalého pobytu občana Evropské unie či jeho rodinného příslušníka podle jednotlivých skutkových podstat § 87l zákona o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2021, č. j. 10 A 75/2021 – 55, ze dne 17. 3. 2021, č. j. 15 A 44/2019 – 55, Krajského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2021, č. j. 55 A 83/2020 – 38, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2021, č. j. 4 Azs 98/2021 – 22 či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2022, č. j. 10 A 51/2022).
34. Ustanovení § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců chrání veřejný zájem tím, že odnímá pobytové oprávnění cizinci (příslušníkovi Evropské unie či jeho rodinnému příslušníkovi), který jednal úmyslně trestněprávně proti zákonům České republiky. Tímto ustanovením tedy zákonodárce vyjádřil zájem veřejnosti na tom, aby taková osoba nedisponovala nejvyšším cizineckým pobytovým oprávněním na území České republiky.
35. Jak již bylo výše uvedeno, sama skutečnost, že byl žalobce odsouzen a případně též výsledné shledání, že zásah do jeho soukromého a rodinného života napadeným rozhodnutím byl přiměřený, však ještě nestačí k úplnému závěru o naplnění podmínek zrušení trvalého pobytu cizince podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců a o souladu tohoto opatření s požadavky článku 27 odst. 2 Směrnice.
36. Správní orgán I. stupně přisvědčil žalobci, že na území České republiky má trvalý pobyt od roku 2007, a že zde má rodinné vazby (synové narození v letech 2007 a 2009). Uvedl však, že jeho zjištění nedávají záruku, že má žalobce zájem o začlenění do společnosti, vedení řádného života a zejména zájem dodržovat stanovená pravidla a normy. Zjištění, o něž tento závěr správní orgán opřel, zahrnují okolnosti získání trvalého pobytu v roce 2007, zaměstnání a podnikání žalobce v letech 2007 až 2011, páchaní trestné činnosti v letech 2007 až 2011, dlouhodobé pobyty mimo Českou republiku v letech 2011 až 2014, výkon trestu v letech 2014 až 2016, zařazení do evidence úřadu práce po propuštění z výkonu trestu, pobírání sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi po dobu čtyř měsíců a získání zaměstnání od února 2017. Správní orgán dále odkázal na protokol z hlavního líčení ve věci 51 T 101/2014, podle něž viděl žalobce své syny naposledy v roce 2011. Dále uvedl, že teprve po propuštění z výkonu trestu v roce 2016 projevil žalobce zájem na obnově styků se svými syny a podal návrh na úpravu styků s nimi. Výživné na syny stanovené dohodou s jejich matkou sice vždy platil, avšak finance pocházely z trestné činnosti.
37. Správní orgán se dále zabýval povahou trestné činnosti žalobce. Stručně rekapituloval roli žalobce v přípravě účelových sňatků dle rozsudku sp. zn. 51 T 101/2014 (viz výše bod 19 tohoto rozsudku). K té uvedl, že „*rozsaň a závažnost trestné činnosti přispívá k celkovému hodnocení účastníka řízení jako osoby, která dlouhodobě a opakovaně nerespektovala právní řád ČR a nejen ČR. Riziko pro společnost představuje i způsob chování účastníka, který není ochoten vést řádný život a jednat dle pravidel.*“ Správní orgán následně posoudil přiměřenost rozhodnutí z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života žalobce dle § 174a zákona o pobytu cizinců.

38. Správní orgán prvního stupně dále konstatoval, že žalobce od svého příjezdu na území (v roce 2005) nepobýval na území České republiky nepřetržitě, nýbrž dlouhodobě pobýval za účelem výkonu zaměstnání v jiném státu EU. K tomu uvedl, že „je přesvědčen, že i v tomto ohledu jednoznačně převažují negativní informace k osobě účastníka. Jediná možnost jak zabránit opakování trestné činnosti a tím ochránit veřejný pořádek, je zrušit mu povolení k trvalému pobytu.“
39. Z uvedeného vyplývá, že správní orgán I. stupně konstatoval jen to, že žalobce byl pravomocně odsouzen za vysoce společensky škodlivou trestnou činnost a že s ohledem na (s výjimkou pobytů mimo území ČR) přímo nespecifikované negativní informace k osobě účastníka je jedinou možností k zabránění další trestné činnosti zrušení povolení k trvalému pobytu. Neposuzoval přitom aktuální chování žalobce ani hrozbu pro veřejný pořádek do budoucna dle závěrů nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 945/20.
40. Aktuální chování žalobce a jeho hrozbu pro veřejný pořádek do budoucna dostatečně neposuzovala ani žalovaná v napadeném rozhodnutí, když uvedla, že žalobce je s ohledem na dlouhodobé pobyty v zahraničí, nedostatečnou znalost českého jazyka a vazby na zemi původu nedostatečně integrován do české společnosti. K doloženému zaměstnaneckému poměru u společnosti XXX spol. s r.o. uvedla, že byl sjednán toliko na dobu určitou do 31. 8. 2018. Dále zopakovala popis skutečností týkajících se soukromého a rodinného života žalobce zjištěných správním orgánem prvního stupně, aniž by specifikovala, které skutečnosti mají svědčit o aktuálnosti hrozby ze strany žalobce.
41. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nijak nekorigovala postoj správního orgánu I. stupně, že ke zrušení trvalého pobytu stačilo prosté předchozí trestní odsouzení žalobce za jeho jednání a obecně konstatované negativní informace k jeho osobě. Toto konstatování však podle názoru městského soudu bylo nedostatečné z následujících důvodů.
42. Od ukončení trestné činnosti, za kterou byl žalobce odsouzen (dne 20. 12. 2010) do vydání napadeného rozhodnutí (dne 11. 2. 2019) uplynulo více než osm let. S ohledem na takto dlouhou dobu od ukončení (jediné) trestné činnosti žalobce bylo hodnocení aktuálnosti hrozby, kterou by žalobce mohl představovat, mimořádně významné.
43. Dle trestního rozsudku byl žalobce odsouzen za jednání spočívající v tom, že v období roků 2009 – 2010 (způsobem detailně popsáním v trestním rozsudku) napomohl třem účelovým sňatkům.
44. Z toho, za jakou trestnou činnost byl žalobce odsouzen, však podle názoru městského soudu ještě nelze dovozovat aktuálnost hrozby žalobce pro veřejný pořádek. Je třeba poukázat na vysokou specifčnost jednání žalobce – jednání se dopustil v součinnosti s dalšími osobami ve zcela jedinečných okolnostech. Ty se odlišují například od distribuce omamných látek, násilné či majetkové trestné činnosti atp. (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Azs 50/2017 - 45 nebo rozsudky ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 Azs 65/2017 – 31), u níž vzhledem k osobnosti pachatele a např. k předchozímu odsouzení naopak je možné zohlednit i jeho tendence k opakování či pokračování v trestněprávním jednání a např. z opakovaného odsouzení vyvozovat aktuální či budoucí ohrožení veřejného pořádku. Prokázaná trestná činnost žalobce naopak vypovídá toliko o tom, že žalobce jednal protiprávně po sledované období 2009 – 2010. Uložený trest v roce 2016 vykonal a od té doby již žádnou trestnou činnost nepáchal.
45. Aktuálnost hrozby žalobce pro veřejný pořádek nelze dovozovat ani z toho, že dlouhodobě pobýval v jiném státě EU za účelem zaměstnání. Postačující není ani obecný odkaz na „negativní“ skutečnosti zjištěné k osobě žalobce. Prvostupňový orgán totiž neuvedl, které skutečnosti (s výjimkou dlouhodobého pobytu v zahraničí) považuje za negativní, a jakým způsobem svědčí o aktuálnosti hrozby žalobce. Je přitom zjevné, že u řady zjištěných skutečností nelze o hrozbě vůbec uvažovat (nalezení zaměstnání po propuštění z výkonu trestu či úprava styku s dětmi).
46. Přes uvedené úvahy správního orgánu prvního stupně a žalované tak nadále zůstalo sporné, zda lze žalobce vzhledem k povaze předchozí trestné činnosti vůbec považovat za aktuální hrozbu.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

47. Soud shledal, že správní orgány nedostatečně hodnotily existenci skutečného, aktuálního závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti osobou žalobce.
48. Městský soud žalobu shledal důvodnou, napadené rozhodnutí proto zrušil pro nedostatek skutkových zjištění podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť ve spise absentují podklady vypovídající o tom, jakou hrozbu pro veřejný pořádek žalobce aktuálně představuje a skutkový stav proto vyžaduje zásadní doplnění.
49. Aby žalovaná v dalším řízení mohla provést hodnocení, zda žalobce představuje reálnou a aktuální hrozbu pro veřejný pořádek, je třeba nejprve shromáždit aktuální podklady, na základě kterých bude možné tuto otázku uceleně posoudit. Pokud na základě doplněného skutkového stavu žalovaná shledá, že žalobce skutečně představuje hrozbu pro veřejný pořádek, bude znovu hodnotit i přiměřenost dopadu rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do soukromého a rodinného života podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Tuto otázku městský soud nyní nepřezkoumával pro předčasnost, neboť ještě není postaveno na jisto, zda jsou vůbec dány důvody pro zrušení trvalého pobytu žalobce podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
50. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s.
51. Žalobce má právo na náhradu nákladů řízení proti procesně neúspěšné žalované. Náklady řízení tvoří zaplacený soudní poplatek 3 000 Kč a odměna za zastoupení advokátem. Soud žalobci přiznal odměnu za 3 úkony právní služby (příprava a převzetí, podání žaloby a účast na jednání - § 7, 9, 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif ve znění pozdějších předpisů) po 3 100 Kč a 3x režijní paušál po 300 Kč. K této částce pak byla připočtena daň z přidané hodnoty (2 142 Kč), jelikož zástupce žalobce je plátcem této daně. Soud nepřiznal odměnu za doplnění žaloby, neboť neobsahují pro věc významné skutečnosti, které by nebylo možné uplatnit již v žalobě. Celkem odměna za zastoupení představuje částku 15 342 Kč. K náhradě nákladů stanovil soud žalované přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. 9. 2022

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu